

HARZ, K. (1960). Geradflügler oder Orthopteren (Blattodea, Mantodea, Saltatoria, Dermaptera). Die Tierwelt Deutschlands 46, 1-232.

4. Dhr. H. DEVRIESE geeft een uitvoerige uitéénzetting over de verspreiding van Orthoptera in België

AANVULLENDE GEGEVENS OVER DE VERSPREIDING VAN ORTHOPTERA IN BELGIE

door H. Devriese

Vorig jaar werd gestart met het verzamelen van verspreidingsgegevens over de Belgische Orthoptera. Deze eerste reeks aanvullingen is afkomstig uit het bewerken van een gedeelte van de verzamelingen van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen te Brussel (Coll. KBIN) en de Faculté des Sciences Agronomiques de l'Etat te Gembloux (Coll. Gembloux), oock eigen vangsten van de laatste vijf jaar zijn opgenomen. Vier soorten zijn nieuw voor de Belgische fauna.

TETTIGONIIDAE

Phaneroptera falcata (PODA)

Buzenol 11-IX-1974, 1 vr., man. (A. Sprumont, coll. KBIN)

De enige gepubliceerde vindplaats was totnogtoe Lamorteau-Torgny, waar de soort recent (27-VIII-1982, H. Devriese) opnieuw werd aangetroffen.

Conocephalus discolor (THUNBERG)

De Panne 28-VIII-1979, 1 man. (H. Devriese); Oisy 26-VII-1976, 1 vr. (P. Dessart, coll. KBIN)

Het was te verwachten dat deze soort, die nog maar enkel uit Virton en Torgny bekend was, ook aan de Belgische kust te vinden zou zijn. Zij komt immers vrij algemeen voor aan de zuidkust van Engeland. Tot deze soort rekenen wij ook twee larven, die door E. de Sélys-Longchamps werden verzameld te De Panne. Eén ervan bevindt zich in de verzamelingen van het KBIN, het andere maakt deel uit van de verzameling van onze vereniging.

Conocephalus dorsalis (LATREILLE) forma burri

Gedurende de zomer van 1982 waren uitzonderlijk veel exemplaren van de langvleugelige vorm van C. dorsalis te vinden. Zo troffen wij er aan te Baasrode (23.VIII.1982), Neder-Over-Heembeek (7-VIII-1982), Grimbergen (4-IX-1982), Wemmel (16-VIII-1982) en Stockem (29-VIII-1982). De drie voorgaande jaren hadden wij er nergens gevonden.

Platycleis tessellata (CHARPENTIER) Belg. nov. sp.

Tussen de exemplaren van Platycleis albopunctata (GOEZE) in de verzamelingen van het KBIN vonden wij één wijfje van deze kleine soort, gevangen in augustus 1958 te Torgny door E. Derenne. Behalve één plaats in het Groothertogdom Luxemburg (Koedange), bevinden de dichtstbijzijnde vindplaatsen zich in de Rijnvallei (Kaiserstuhl en Alsace).

Metriopectera bicolor (PHILIPPI)

Bure VIII.1971, 1 vr. (J. Cools, coll. KBIN); Feschaux VIII.1942 1 vr., (J. Verbeke, coll. KBIN); Tellin 20.VIII.1971, 2 man. (J. Cools, KBIN); Nismes 27.VII.1981, 1 vr. (H. Devriese); Stockem 29.VIII.1982, 1 man. (H. Devriese); Han-sur-Lesse 29.VIII-1982, 1 man. (H. Devriese); Habay-la-Neuve 2.IX.1983, 1 man. (H. Devriese); Anlier 2.IX.1982, 1 man. (H. Devriese).

De soort is veel meer verspreid in het zuiden van het land dan totnogtoe werd aangenomen.

Ephipiger ephippiger (FIEBIG)

De prachtige zadelsprinkhaan met zijn opvallende zang komt nog steeds voor in enkele natuurreservaten in de Limburgse Kempen : Mechelse heide 10.VIII.1983, 1 man. 1 vr. (H. Devriese); As, Heiderbos 10.VIII.1983 (H. Devriese).

TETRIGIDAE

Tetrix ceperoi (BOLIVAR)

Oostduinkerke 12.VI.1980, 1 vr. (H. Devriese)

ACRIDIDAE

Chrysochraon dispar (GERMAR)

Saint-Mard 13.VII.1971, 1 vr. (Fraselle, coll. Gembloux); Mariembourg, 1 vr. (V. Piron, coll. Gembloux); Eprave 23.VIII.1973, 1 vr. (coll. Gembloux); Nismes 29.VIII.1973, 1 man. 1 vr. (P. Bochkoltz, coll. Gembloux), 4.IX.1960, 1 vr. (coll. Gembloux); Wibrin 18.VII.1973, 1 man. (A. Bertrand, coll. Gembloux); St.-Léger 8.VII.1973, 1 vr. (Martou, coll. Gembloux); Jamoigne 25.VII.1973, 1 vr. (Dysselser, coll. Gembloux); Chanly 1.V.1974, 1 vr. (F. Goffaux, coll. Gembloux); Sq. Obies 17.VIII.1983, 1 man. (P. Lemmens, coll. Gembloux); Bouillon 25.VII.1983, 1 man. (de Patoul, coll. Gembloux); Torgny 27.VIII.1980 (H. Devriese); Ruette 28.VIII.1982, 1 man. (H. Devriese); Han-sur-Lesse 29.VIII.1982, 1 man. (H. Devriese); Anlier 2.IX.1983, 1 man. (H. Devriese).

Ten zuiden van Sambre en Maas is de grote goudsprinkhaan niet zeldzaam. Ten noorden ervan is slechts één vindplaats bekend : Rekem, vallei van de Zijpbeek 11.VIII.1983, 2 man. 1 vr. (H. Devriese).

Euthystira brachyptera (OCSKAY)

Torgny 27.VIII.1980, 28.VIII.1980, 27.VIII.1982 (H. Devriese); Hoeilaart 11.VII.1973, 1 vr. (Dysselser, coll. Gembloux).

De vangst te Hoeilaart is erg onverwacht voor deze soort, die haar hoofdverspreiding heeft in gebergten in Zuid-en Midden-Europa.

Steuroderus scalaris (FISCHER)

Belg. nov. sp.

Braine-le-Comte, Salmonsart 9.VIII.1971, 1 man. (Ch. Vastesagher, coll. Gembloux)

Een uitzonderlijke vangst, aangezien S. scalaris een montane soort is waarvan de dichtstbijgelegen vindplaatsen in het Zwarte Woud en het Centraal Massief liggen. Mochthans zijn ook uit het Duitse laagland (Brandenburg, Stobbe, Priegnitz,...) oude vangsten bekend. Mogelijk maken sommige dieren grote zwerftochten naar het noorden.

Chorthippus dorsatus (ZETTERSTEDT)

Belg. nov. sp.

La Hulpe 18.VII.1982, 1 vr. (H. Devriese); Eeklo 16.VII.1983, 1 man. 2 vr. (H. Devriese), 5.VIII.1983, 1 man. (G. & K. Verhelst, coll. Devriese).

Het was tot voor kort nog niet zeker of deze soort in België voorkwam. Er heerste nogal verwarring omtrent het verschil met de nauw verwante C. albomarginatus (DE GEEK).

Euchorthippus declivus (BRISOUT)

Belg. nov. sp.

Tamines X.1972, 1 vr. (J. Lambin, coll. Gembloux).

Indien het niet gaat om een verwisseling van etiketten, dan zou dit de meest noordelijk gelegen vindplaats zijn van deze zuideuropese soort.